

Koncepcia rozvoja Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých v Šintave

2019 -2024

1. Východiská

Domov sociálnych služieb v Šintave zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb v objekte prenajatom od Obecného úradu v Šintave od roku 1992 doteraz; v súčasnosti plyní Nájomná zmluva č.10/2008 vrátane dodatkov, ktorá končí 31.12.2023.

Prevádzka sa zabezpečuje v dvoch samostatne stojacich budovách a v príslušnom areáli, ktorý tvorí príjemnú zelenú zónu s možnosťami na terapeutické intervencie.

Hlavná budova poskytuje priestory pre administratívu, ubytovanie PSS, spoločné priestory, stravovaciu prevádzku a priestory toaliet. Má samostatnú kotolňu, vymenené zdroje tepla, termoventily, plastové okná, vymenené podlahy, zmodernizované priestory toaliet aj kuchyne.

V tzv. hospodárskej budove sú priestory využívané na realizáciu terapií: relaxačnej, rozvoj pracovných zručností (dielnička), rehabilitácie, sú tu priestory pracovne a samostatná dielňa údržbára. V tejto budove je aj kotolňa a registrátorne stredisko.

Obidva objekty sú bezbariérové, vrátane vonkajšieho priestranstva.

Pri tvorbe koncepcie rozvoja bola použitá SWOT analýza ako manažérska podpora a nástroj strategického plánovania k dosiahnutiu cieľa, ktorým je pozitívna odpoveď na dopyt spoločnosti – znevýhodnených ľudí so žiadosťami o zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb v evidencii, na plnenie podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb (z.č. 448/2008 Z.z, v znení neskorších predpisov, § 104, príloha č.2) a plnenie ďalších legislatívnych noriem, najmä Vyhlášky MZ SR č.210/2016 a s ohľadom na vplyvy a hrozby externého prostredia a ďalších limitujúcich faktorov.

2. Vízia rozvoja sociálnych služieb v DSS pDaD v Šintave

Vízia rekonštrukcie a nadstavby zariadenia s konečným efektom vytvorenia komplexu špecializovaného zariadenia pre znevýhodnených ľudí v konečnom počte 40 prijímateľov sociálnych služieb je nevyhnutný proces, ktorým reagujeme na dopyt spoločnosti s ohľadom na niekoľkoročnú skutočnosť neuspokojenia žiadneho uchádzača z evidencie čakaťov na sociálnu službu z kapacitných dôvodov.

DSS v Šintave týmto riešením vytvára možnosti pri poskytovaní súčasných foriem sociálnej služby na navýšenie počtu prijímateľov sociálnych služieb z evidencie čakaťov, zabezpečiť plnenie dikcie vyhlášky o priestorových podmienkach a upresniť znenie nájomných vzťahov do korektných právnych aktov medzi subjektmi verejnej správy – samosprávy.

Zvýšenie počtu prijímateľov sociálnych služieb bude mať aj pozitívny ekonomický dopad na výšku ekonomicky oprávnených nákladov na jedného prijímateľa sociálnych služieb.

3. Strategické plánovanie

Koncepcia rozvoja zariadenia v rokoch 2019 – 2024 predpokladá vytvorenie zdieľanej predstavy spoločného cieľa a zodpovednosti za jeho realizáciu vedením zariadenia v úzkej spolupráci so zriaďovateľom, ale aj s vlastníkom objektov.

Víziou rozvoja zariadenia je na získaných skúsenostiach z 27 ročnej praxe zabezpečovania poskytovania sociálnych služieb vybudovať progresívne zariadenie s kvalitnými sociálnymi službami, vyškoleným personálom, ktorý moderným spôsobom a na základe čo najnovších vedeckých poznatkov bude naplňovať poslanie pomáhajúcej profesie.

K tomu napomáha už súčasný trend personálu s vysokoškolským vzdelaním v oblasti sociálnej práce, ošetrovateľstva a manažmentu kvality.

Aplikovaný systém procesného riadenia zabezpečuje patričnú úroveň kvality poskytovaných sociálnych služieb a tiež preukázateľných dôkazov o ich výkone.

Koncepciu je možné realizovať plnením postupných krokov:

1/ r. 2019 spracovanie projektovej dokumentácie, zabezpečenie finančných zdrojov, zabezpečenie stavebného povolenia

2/ r. 2020 zabezpečenie dodávateľov, upresnenie nájomných vzťahov, zohľadnením investícií nájomníkom a stanovenej výšky nájmu zo strany vlastníka,

3/ r. 2020 - 2021 realizácia rekonštrukcie a nadstavby DSS v Šintave, plánovaný časový harmonogram prác s minimálnym prerušením poskytovania sociálnych služieb pre súčasných prijímateľov. Novovytvorený komplex pozostávajúci z niekoľkých pavilónov, vzájomne prepojených, ktorý by nezmenšil zelenú zónu areálu, by vytváral podmienky pre poskytovanie sociálnej služby pre ďalších PSS v súlade so zákonom o sociálnych službách a zároveň pre riešenie:

- snoezelen priestoru, ktorý ponúka nové a veľmi príjemné zážitky, fyzické aj psychické uvoľnenie, zotavenie, harmonizáciu, energiu a pokoj zároveň, výber príjemných aktivít. Jednotlivé pomôcky vedú k aktivácii a pozitívnej stimulácii, poskytuje rozvoj zmyslového vnímania, zlepšenie schopnosti relaxácie a uvoľnenia sa, rozvoj poznávania, redukciu stresu, stereotypného správania, zvýšenie spontaneity pre psychiatrických klientov.
- chýbajúcich priestorov kuchyne a skladových priestorov v rámci plnenia podmienok HCCP
- chýbajúcich priestorov pre archív
- chýbajúcich priestorov pre zriadenie ošetrovne
- chýbajúcich priestorov pre personál.

4/ naďalej pokračovať aj v zabezpečovaní odľahčovacej služby pre ľudí, ktorí sa o handycapovaných rodinných príslušníkov starajú v domácom prostredí. Už v súčasnosti vytvárame komunitu rodičov a prijímateľov sociálnych služieb, ktorí hľadajú a vedia, že nájdu pomoc v našom zariadení. Ich dôveru sme si získali kvalitne poskytovanou službou a naďalej sa budeme snažiť si ju udržať.

Koncepcia je predstavou o budúcnosti, cesta k jej napĺňaniu nepredstavuje priamku, skôr krivoľakú čiaru, zohľadňujúcu interakciu s prostredím.

Okrem materiálneho zabezpečenia väčšej kapacity zariadenia kladieme dôraz na stratégie, ktorými by sme využili príležitosti a oslabili hrozby tak, aby sme spoločnými silami využili silné stránky zariadenia:

1/ pokračovať v zvyšovaní odbornej úrovne zamestnancov, v starostlivosti o duševnú pohodu celoživotným vzdelávaním a udržať dobré medziľudské vzťahy na pracovisku, vzájomnú úctu a podporu a do tohto prostredia začleňovať aj PSS ako prirodzeného priateľa, ktorý potrebuje pomoc.

Prinavrátiť úctu pomáhajúcim profesiám šírením pozitívneho povedomia na verejnosti najmä šírením dobrého mena a kreditu službám, ktoré sú poskytované znevýhodneným ľuďom, službám, ktoré pomáhajú rodinným a blízkym príbuzným riešiť ťažké životné situácie, prinavrátiť dôveru v postupy, ktoré sú pri pomoci v odkázanosti na pomoc inej osoby realizované

2/ sociálnym poradenstvom v rámci komunitných stretnutí v zariadení angažovať členov komunity k spolupráci pri napĺňaní vízie zariadenia. Aktívne zapájať

prijímateľov sociálnych služieb, ich zástupcov vo Výbore obyvateľov, do rozhodovania a spolupráce pri vyjadrení svojho názoru

3/ K navýšenému počtu prijímateľov sociálnych služieb z terajších 14 na 40 (prírastok o 26) by postačovalo efektívne navýšenie počtu službukonajúceho personálu z terajších 16 na 26 (prírastok o 10) tak, aby bol dodržiavaný zákon o sociálnych službách.

Ďalšou dôležitou oblasťou, ktorú táto koncepcia rieši, je minimalizovať riziká, ktoré predstavujú slabé stránky, príp. ohrozenia ako sú:

1/ Zvyšovanie požiadaviek na zamestnanca v oblasti odbornosti, nedostatok vyškoleného personálu, absencia empatie u personálu pri výkonoch pracovnej terapie a pri mentálnych schopnostiach PSS, znižovanie úcty verejnosti k pracovníkom v pomáhajúcich profesiách. Toto ohrozenie je nevyhnutné redukovať a kompenzovať šírením reálneho obrazu o živote v zariadení, dať priestor aj ľuďom, ktorí si vážia prácu zamestnancov v zariadení, citlivo spoločnosť upozorniť na skutočnosť ťažkých diagnóz, či už telesných, ale najmä psychických a na obťažnosť pracovných podmienok, v ktorých je hlavným činiteľom ľudský faktor

2/ slabou stránkou zariadenia s menším počtom zamestnancov (úmerne počtu PSS, ktorým je poskytovaná sociálna služba) je potreba kumulovať pozície na jedného zamestnanca, je reálne riziko zastupovania a nevyhnutnosti, aby zamestnanci, vrátane riaditeľa zariadenia, boli zdatní vo viacerých profesiách. Naplnením vízie o navýšení počtu prijímateľov sociálnych služieb by sme efektívne navýšili aj počet personálu a bolo by možné vytvoriť stredný manažment – pozície vedúcich úsekov, ktorí v súčasnosti nemajú opodstatnenie.

3/ nemenej výraznou slabou stránkou je ekonomický efekt poskytovaných služieb, ktorý z praxe ozrejmuje, že čím je nižší počet prijímateľov sociálnych služieb v zariadení, tým sú ekonomicky oprávnené náklady na poskytovanie sociálnej služby vyššie; prijímateľ má úhradu za poskytovanú službu stanovenú v súlade s VZN TTSK, ale ďalšie náklady sú hradené z rozpočtu DSS Šintava.

Naplnením vízie navýšiť počet prijímateľov sociálnych služieb by Domov sociálnych služieb v Šintave, resp. Špecializované zariadenie, vykazovalo podstatne efektívnejšie sledovateľné ukazovatele.

5. Zhrnutie

Popísané ciele sú SMART (špecifické, merateľné, adresné, reálne a termínovateľné). S ohľadom na skutočnosť, že citelné posuny dopredu v zariadení sa uskutočňujú v posledných rokoch, zamestnanci sú motivovaní aj týmto úspešným príbehom, cítia svoju mieru zapojenosti, počutého názoru a akceptácie; veria v pozitívne zmeny a máme spoločne nádej, že budú realizované.

Mgr. Marta Hajdinová, riaditeľka DSS pDaD v Šintave

12. septembra 2019